

**PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA
I ST. NR 1 W KĘDZIERZYNIE-KOŹLU**

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Przedmiot główny:

Klarnet

PIERWSZY ETAP EDUKACYJNY

CYKL 6 – LETNI

Klasa I:

Półrocze I

- zapoznanie ucznia z budową instrumentu,
- omówienie zasad gry na klarnecie
- oddech na instrumencie dętym – zestaw ćwiczeń wzbogacany w miarę możliwości ucznia,
- wydobywanie dźwięku na ustniku – prawidłowe ułożenie ustnika
- zachowanie odpowiedniej postawy w trakcie gry – ćwiczenia przed lustrem połączone z autoobserwacją,
- wydobywanie dźwięków oktawy razkreślnej oraz małej,
- stopniowe rozszerzanie skali instrumentu
- wykonywanie prostych, znanych utworów (piosenek), również z akompaniamentem fortepianu,
- krótkie autorskie ćwiczenia dostosowane do indywidualnych możliwości ucznia,
- do 6 etud i ćwiczeń zawierających różne problemy techniczne
- do 3 utworów z fortepianem
- duety (w miarę możliwości percepcyjnych ucznia)

Półrocze II

- oddech na instrumencie dętym – zestaw ćwiczeń wzbogacany w miarę możliwości ucznia,
- prawidłowe ułożenie ustnika
- zachowanie odpowiedniej postawy w trakcie gry – ćwiczenia przed lustrem połączone z autoobserwacją,
- wydobywanie dźwięków oktawy razkreślnej oraz małej,
- stopniowe rozszerzanie skali instrumentu
- wykonywanie prostych, znanych utworów (piosenek), również z

- akompaniamentem fortepianu,
- krótkie autorskie ćwiczenia dostosowane do indywidualnych możliwości ucznia,
- do 6 etiud i ćwiczeń zawierających różne problemy techniczne
- do 3 utworów z fortepianem
- duety (w miarę możliwości percepcyjnych ucznia).

Przesłuchanie końcowo roczne – Koncert klas Pierwszych:

- dwa utwory solowe lub z akompaniamentem – w tym jeden z pamięci.

Klasa II:

Półrocze I:

- dalsza praca nad oddechem – właściwe nabieranie i wydmuchiwanie powietrza – ćwiczenia na spirometrach
- zadęcie i artykulacja – ćwiczenia na ustniku oraz całym instrumencie
- postawa – ćwiczenia rozluźniające ręce oraz całe ciało podczas gry
- kolejne, bardziej zaawansowane ćwiczenia techniczne
- artykulacja – doskonalenie legato oraz non legato,
- duety (w miarę możliwości percepcyjnych ucznia),
- gamy i pasaże majorowe do 2 znaków, w obrębie dwóch oktaw, artykulacja non legato i legato, w tempie umiarkowanym,
- do 6 etiud zawierających różne problemy techniczne,
- do 3 utworów solowych lub z akompaniamentem,
- obligatoryjny udział w popisie sekcyjnym lub klasowym (przynajmniej raz w półroczu),
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy.

Program przesłuchań śródrocznych (podział przesłuchań ustala Dyrektor w porozumieniu z Kierownikiem sekcji):

- gama i pasaż majorowy
- dwie etiudy o różnych problemach technicznych,
- dwa utwory solowe lub z akompaniamentem – w tym jeden z pamięci.

Półrocze II:

- dalsza praca nad oddechem – właściwe nabieranie i wydmuchiwanie powietrza – ćwiczenia na spirometrach
- zadęcie i artykulacja – ćwiczenia na ustniku oraz całym instrumencie
- postawa – ćwiczenia rozluźniające ręce oraz całe ciało podczas gry
- kolejne, bardziej zaawansowane ćwiczenia techniczne
- artykulacja – doskonalenie legato oraz non legato.
- duety (w miarę możliwości percepcyjnych ucznia)
- gamy i pasaże majorowe do 2 znaków, w obrębie do dwóch oktaw, artykulacja non legato i legato, w tempie umiarkowanym, w dynamice mezzoforte,
- do 6 etiud zawierających różne problemy techniczne,
- do 3 utworów solowych lub z akompaniamentem,
- obligatoryjny udział w popisie sekcyjnym lub klasowym (przynajmniej raz w półroczu),
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy.

Przesłuchanie techniczne:

- gama i pasaż majorowy

Program egzaminu promocyjnego:

- dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- dwa utwory solowe lub z akompaniamentem – w tym jeden z pamięci.

Klasa trzecia:

Półrocze I

- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- wyrabianie biegłości palców,
- utrwalanie ćwiczeń oddechowych,
- doskonalenie techniki zadęcia,
- utrwalanie ćwiczeń artykulacji legato i pojedyncze staccato,
- stopniowanie dynamiki,
- rozwijanie umiejętności gry pamięciowej, zespołowej i gry z akompaniamentem,
- gamy i pasaże majorowe, w obrębie dwóch oktaw, artykulacja non legato i legato, w tempie umiarkowanym, w dynamice mezzoforte,
- do 6 etiud zawierających różne problemy techniczne,
- do 3 utworów solowych lub z akompaniamentem,
- obligatoryjny udział w popisie sekcyjnym lub klasowym (przynajmniej raz w półroczu),
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy.

Program przesłuchań śródrocznych (podział przesłuchań ustala Dyrektor w porozumieniu z Kierownikiem sekcji):

- gama majorowa, pasaże oparte na trójdźwiękach tonicznym i ich przewroty, pochody tercjowe w gamie majorowej,

- dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- dwa utwory solowe lub z akompaniamentem – w tym jeden z pamięci.

Półrocze II

- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- wyrabianie biegłości palców,
- utrwalanie ćwiczeń oddechowych, doskonalenie techniki zadęcia,
- utrwalanie ćwiczeń artykulacji legato i pojedyncze staccato,
- stopniowanie dynamiki,
- rozwijanie umiejętności gry pamięciowej, zespołowej i gry z akompaniamentem,
- gamy i pasaże majorowe, w obrębie dwóch oktaw, artykulacja non legato i legato, w tempie umiarkowanym, w dynamice mezzoforte,
- do 6 etiud zawierających różne problemy techniczne,
- do 3 utworów solowych lub z akompaniamentem,
- obligatoryjny udział w popisie sekcyjnym lub klasowym (przynajmniej raz w półroczu),
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy.

Przesłuchanie techniczne:

- gama majorowa pasaże oparte na trójdźwiękach tonicznym i ich przewroty, pochody tercjowe w gamie majorowej,

Program egzaminu promocyjnego:

- dwie etiudy o różnych problemach technicznych,
- dwa utwory solowe lub z akompaniamentem – w tym jeden z pamięci.

KLASA IV

Półrocze I

- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- wyrabianie biegłości palców,
- rozwijanie świadomej wyobraźni muzycznej,
- ćwiczenia oddechowe,
- sposoby wykonywania ozdobników; przednutki, mordenty,
- nauka czytania nut a vista,
- stopniowanie dynamiki,
- rozwijanie umiejętności gry pamięciowej, zespołowej i gry z akompaniamentem,
- gamy i pasaże majorowe w obrębie dwóch i trzech oktaw, artykulacja legato i non legato, w tempie umiarkowanym, w dynamice mezzoforte, pochody tercjowe,
- do 6 etud zawierających różne problemy techniczne,
- do 3 utworów solowych lub z akompaniamentem,
- obowiązkowy udział w popisie sekcyjnym lub klasowym (przynajmniej raz w półroczu),
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy.

Program przesłuchań śródrocznych (podział przesłuchań ustala Dyrektor w porozumieniu z Kierownikiem sekcji):

- gama majorowa, pasaże oparte na trójdźwiękach tonicznym i ich przewroty, pochody, tercjowe w gamie majorowej,
- dwie etiudy o różnych problemach technicznych,
- dwa utwory solowy lub z akompaniamentem – w tym jeden z pamięci.

Półrocze II

- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- wyrabianie biegłości palców,
- rozwijanie świadomej wyobraźni muzycznej,
- ćwiczenia oddechowe,
- sposoby wykonywania ozdobników; przednutki, mordenty,
- nauka czytania nut a vista,
- stopniowanie dynamiki,
- rozwijanie umiejętności gry pamięciowej, zespołowej i gry z akompaniamentem,
- gamy i pasaże majorowe w obrębie dwóch i trzech oktaw, artykulacja legato i non legato, w tempie umiarkowanym, w dynamice mezzoforte, pochody tercjowe,
- do 6 etiid zawierających różne problemy techniczne,
- do 3 utworów solowych lub z akompaniamentem,
- obligatoryjny udział w popisie sekcyjnym lub klasowym (przynajmniej raz w półroczu),
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy.

Przesłuchanie techniczne:

- gama majorowa, pasaże oparte na trójdźwiękach toniczyh i ich przewroty,
pochody tercjowe w gamie majorowej,

Program egzaminu promocyjnego:

- dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- dwa utwory solowe lub z akompaniamentem – w tym jeden z pamięci.

KLASA V

Półrocze I

- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- wyrabianie biegłości palców,
- doskonalenie techniki zadęcia i techniki oddechowej,
- doskonalenie artykulacji legato i pojedyncze staccato,
- sposoby wykonywania ozdobników; obiegniki, tryle,
- wprowadzanie zagadnienia interpretacji utworów,
- nauka czytania nut a vista,
- stopniowanie dynamiki,
- rozwijanie umiejętności gry pamięciowej, zespołowej i gry z akompaniamentem,
- gamy i pasaże majorowe w obrębie dwóch i trzech oktaw, artykulacja legato, non legato i staccato, w tempie umiarkowanym, sukcesywnie zwiększanym, w dynamice piano, mezzoforte, forte, pochody tercjowe,
- do 6 etiud zawierających różne problemy techniczne,
- do 3 utworów solowych lub z akompaniamentem,
- ewentualnie – w zależności od możliwości ucznia utwór cykliczny, do wyboru całość lub część: koncertu, sonaty, sonatiny, suity, wariacji,
- obowiązkowy udział w popisie sekcyjnym lub klasowym (przynajmniej raz w półroczu),
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,

- praca nad opanowaniem tremy.

Program przesłuchań śródrocznych (podział przesłuchań ustala Dyrektor w porozumieniu z Kierownikiem sekcji):

- gama majorowa, pasaże oparte na trójdźwiękach tonicznym i ich przewroty, pochody tercjowe w gamie majorowej,
- dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- dwa utwory solowe lub z akompaniamentem – w tym jeden z pamięci.

Półrocze II

- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- wyrabianie biegłości palców,
- doskonalenie techniki zadęcia i techniki oddechowej,
- doskonalenie artykulacji legato i pojedyncze staccato,
- sposoby wykonywania ozdobników; obiegniki, tryle,
- wprowadzanie zagadnienia interpretacji utworów,
- nauka czytania nut a vista,
- stopniowanie dynamiki,
- rozwijanie umiejętności gry pamięciowej, zespołowej i gry z akompaniamentem,
- gamy i pasaże majorowe w obrębie dwóch i trzech oktav, artykulacja legato, non legato i staccato, w tempie umiarkowanym, sukcesywnie zwiększanym, w dynamice piano, mezzoforte, forte, pochody tercjowe,
- do 6 etiud zawierających różne problemy techniczne,
- do 3 utworów solowych lub z akompaniamentem,
- ewentualnie – w zależności od możliwości ucznia utwór cykliczny, do wyboru całość lub część: koncertu, sonaty, sonatiny, suit, wariacji,

- obligatoryjny udział w popisie sekcyjnym lub klasowym (przynajmniej raz w półroczu),
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy.

Przesłuchanie techniczne:

- gama majorowa, pasaże oparte na trójdźwiękach tonicznym i ich przewroty, pochody tercjowe w gamie majorowej

Program egzaminu promocyjnego:

- dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- dwa utwory solowe lub z akompaniamentem – w tym jeden z pamięci.

KLASA V I

Półrocze I

- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- wyrabianie biegiwości palców,
- doskonalenie techniki zadęcia i techniki oddechowej,
- doskonalenie artykulacji legato non legato i pojedyncze staccato,
- utrwalanie umiejętności wykonywania ozdobników; mordenty, obiegniki, tryle,
- pogłębianie umiejętności interpretacji utworów,
- nauka czytania nut a vista,
- stopniowanie dynamiki,
- rozwijanie umiejętności gry pamięciowej, zespołowej i gry z akompaniamentem,

- gamy i pasaże majorowe i minorowe (harmoniczne i melodyczne) w obrębie dwóch i trzech oktaw, artykulacja legato, non legato i staccato, w tempie umiarkowanym, sukcesywnie zwiększonym do szybkiego, w dynamice piano, mezzoforte, forte, pochody tercjowe, pasaże oparte na trójdźwiękach tonicznym i ich przewroty, dominanta septymowa i jej przewroty,
- do 6 etud zawierających różne problemy techniczne,
- ewentualnie – w zależności od możliwości ucznia utwór cykliczny, do wyboru całość lub część: koncertu, sonaty, sonatiny, suity, wariacji,
- do 3 utworów solowych lub z akompaniamentem,
- obligatoryjny udział w popisie sekcyjnym lub klasowym (przynajmniej raz w półroczu),
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy.

Program przesłuchań śródrocznych (podział przesłuchań ustala Dyrektor w porozumieniu z Kierownikiem sekcji):

- gama majorowa i minorowa (harmoniczna i melodyczna), pasaże oparte na trójdźwiękach tonicznym i ich przewroty, pochody tercjowe w gamie majorowej, dominanta septymowa,
- dwie etudy o różnych problemach technicznych
- dwa utwory solowe lub z akompaniamentem – w tym jeden z pamięci.

Półrocze II

- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- wyrabianie biegłości palców,
- doskonalenie techniki zadęcia i techniki oddechowej,
- doskonalenie artykulacji legato non legato i pojedyncze staccato,
- utrwalanie umiejętności wykonywania ozdobników; mordenty, obiegniki, tryle,

- pogłębianie umiejętności interpretacji utworów,
- nauka czytania nut a vista,
- stopniowanie dynamiki,
- rozwijanie umiejętności gry pamięciowej, zespołowej i gry z akompaniamentem,
- gamy i pasaże majorowe i minorowe (harmoniczne i melodyczne) w obrębie dwóch i trzech oktaw, artykulacja legato, non legato i staccato, w tempie umiarkowanym, sukcesywnie zwiększanym do szybkiego, w dynamice piano, mezzoforte, forte, pochody tercjowe, pasaże oparte na trójdźwiękach tonicznym i ich przewroty, dominanta septymowa i jej przewroty,
- do 6 etud zawierających różne problemy techniczne,
- do 3 utworów solowych lub z akompaniamentem,
- obligatoryjny udział w popisie sekcyjnym lub klasowym (przynajmniej raz w półroczu),
- podstawy wiedzy o prawie autorskim,
- praca nad opanowaniem tremy.

Program egzaminu końcowego:

dwie etudy o różnych problemach technicznych,

2 utwory dowolne o różnym charakterze – w tym jeden wykonany z pamięci.

CYKL 4 - LETNI

Wymagania edukacyjne na klarnecie w cyklu czteroletnim oparte są na powyższych wymaganiach cyklu sześcioletniego i obejmują dla poszczególnych klas:

KLASA I

program klasy 1 i 2 cyklu sześcioletniego;

KLASA II

program klasy 3 i 4 cyklu sześcioletniego;

KLASA III

program klasy 5 cyklu sześcioletniego;

KLASA IV

program klasy 6 cyklu sześcioletniego.